

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, således at alle hjemmegående mødre får ret til 40 timers barselsdagpenge i 19 uger uden hensyntagen til tidligere beskæftigelse**

(Medlem af Inatsisartut Jens NapâtôK', Naleraq)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Pipaluk Olsen, Demokraatit, formand

Medlem af Inatsisartut Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Paarma Lund Kreutzmann, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Bentiarq Ottosen, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 4. maj under FM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstilleren ønsker, at Naalakkersuisut skal ændre Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption ved at tilpasse timerne til 40 timer om ugen for alle uanset indkomst, formålet er at skabe mere lighed.

Barsels dagpenge beregnes i antal timer, hvor pris taksten pr. time bestemmes hvert år af Naalakkersuisut. Timerne beregnes i sammenhæng med kvindernes indkomst og ansættelsesforhold, inden orlov begynder, og en kvinde uden fast indkomst gives barsels dagpenge på 14 timer om ugen, og en kvinde i fuldtidsbeskæftigelse gives barsels dagpenge på 40 timer om ugen.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Naalakkersuisut fremsætter følgende ændringsforslag under første behandling:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at igangsætte en undersøgelse af de juridiske og økonomiske muligheder for forbedring af vilkårene bag tildelt orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, herunder de økonomiske vilkår, undersøgelsen skal ligge klar i slutningen af 2026. Undersøgelsen skal gennemføres med henblik på, at næste skridt vil være en revision af den gældende barselslovgivning senest EM2027.”

Flere partier tilkendegav støtte til Naalakkersuisuts ændringsforslag, og til at forslaget henvises til udvalgsbehandling. Et enkelt parti opfordrede udvalget til at ændre gennemførelse af undersøgelse senest FM2027.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at den samlet årlig udgift vil udgøre på yderligere 30-35 mio. kr. i barsels dagpenge.

Orienteringsmøde

Udvalget indkaldte Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter til et orienteringsmøde som fandt sted den 15. maj 2026. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisoqs skriftlige svar på spørgsmålene er vedlagt betænkningen som bilag 1.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget bemærker, at der generelt er enighed om, at man skal sikre en god start på familielivet uanset baggrund og at barnet får et trygt hjem lige fra starten. Politisk er der også enighed om, at alle børn er lige værdige og har lige rettigheder, selvom forældrene har ulige vilkår.

Udvalget bemærker at, kvindernes barsels dagpenge varierer og er afhængige af individuelle forhold, eftersom barsels dagpenge beregnes udefra flere faktor, herunder om kvinden er i beskæftigelse, selvstændig erhvervsdrivende, under uddannelse, kvindens indtægter før barsel og om kvinden er berettiget til løn under barselsorloven.

Udvalget bemærker også, at der er manglende oplysninger eller undersøgelser om kvindernes samlede socioøkonomiske forhold før og under barselsorloven, herunder oplysninger om ægtefællen eller samleveren er fanger, i beskæftigelse eller om kvinden er ene forsørger. Der er uvished om, hvor meget ulighed der er blandt kvinderne ved stiftelse af familien. Derfor kan en undersøgelse bidrage til mere viden om kvindernes forhold og vilkår i forbindelse med

barselsorloven.

Udvalget bemærker også, at der findes særlige forhold for kvinder i Grønland, som er nødt til at rejse for at føde. I nogle tilfælde rejser kvinden alene og uden støtte fra ægtefælle eller samlever. Modsat en kvinde, som føder i sin hjemby, er kvinden omringet af nærmeste familie før, under og efter fødslen. Det er et vilkår, som kan være udfordrende, og det kan være med til at gøre de kvinder, som rejser for at føde, ængstelige.

Udvalget bemærker, at i de andre nordiske lande prioriteres forlængelse af fædrenes eller medmødrenes barselsorlov, fordi det er vigtigt for barnet at have samvær og skabe tilknytning til begge forældre. Derfor udvikles barselsordninger, som motiverer fædrene til at tage en længere barselsorlov, og som giver forældrene en mulighed for at dele forældreorloven imellem sig. Dette støtter også forældrenes lige ret til orlov og styrker familierne på lang sigt.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller følgende ændringsforslag til vedtagelse:

“Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge mindst tre modeller med henblik på forbedring af barselsdagpenge, uanset forældrenes beskæftigelsesforhold.

Mindst én af modellerne skal omfatte en forhøjelse af minimumssatsen for barselsdagpenge. Modellerne skal indeholde en vurdering af de juridiske, økonomiske og administrative konsekvenser. De mindst tre løsningsmodeller skal fremlægges inden udgangen af 2026 med henblik på, at den gældende barselslovgivning kan revideres senest EM2027.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Pipaluk Olsen
Formand

Aki-Matilda Høegh-Dam
Næstformand

Bo Martinsen

Paarma Lund Kreutzmann

Bentiarag Ottosen